

Kázeň z evanjelických služieb Božích so spoveďou a Večerou Pánovou v Bratislave (Lamač/Nový kostol), **2. adventná nedeľa**, 6. 12. 2020, 10.00/18.00, evanjelium: L 17, 20 – 30; Ž 110, 1 – 6a; ES 19, 11, 28, A 10

Téma: Óda na lásku

Veľpieseň 2, 8 – 13: „*Čuj! Môj milý! Ajhľa, to on prichádza. Vystupuje na vrchy, poskakuje po pahorkoch.*⁹ *Môj milý podobný je gazele alebo mladému jeleňovi; ajhľa, tu stojí za naším múrom, pozerá cez okno, nazerá cez mreže.*¹⁰ *Môj milý sa ozval a povedal mi: Vstaň, moja milovaná, kráska moja, a pod!*¹¹ *Ved' hľa, zima sa pominula, dážď prestal, odtiahol.*¹² *Kvety sa zjavujú na zemi, priblížil sa čas spevu a hlas hrdličky počuť v našom kraji.*¹³ *Figovník už sfarbil svoje mladé plody a kvitnúci vinič rozdáva vôňu. Vstaň, moja milovaná, kráska moja, a pod!*“

Milí bratia a milé sestry!

Veľpieseň, nazývaná aj Pieseň piesní či Pieseň Šalamúnova patrí **k náročnejším knihám Písma svätého**. Je **pre pokročilých čitateľov Biblie**. Dlho sa viedli spory, či vôbec má byť zaradená do súboru spisov Starej zmluvy. O tejto knihe boli vyslovované vážne pochybnosti, lebo sa stávalo, že bola zneužívaná pri rôznych bezuzdných zábavách. Ľudské srdce sa nezmenilo – je skazené (por. Jer 17, 9). Podnes najvulgárnejšími výrazmi označujú ľudia to, čo Boh stvoril ako prostriedok a spôsob k darovaniu nového života.

Texty z Veľpiesne – keďže ide o zbierku ľúbostnej poézie – v súčasnosti zaznievajú najčastejšie na sobášoch.

V advente sa konanie cirkevných sobášov neodporúča a tak sa môže zdať čudným, že si z Veľpiesne čítame práve teraz. Zvláštnym sa to môže javiť aj preto, lebo sme počuli stať, v ktorej zaznieva, že „zima sa pominula“, kým u nás pred pár dňami napadol prvý sneh a zima len začína.

Od 5. storočia po Kristovi sa z Veľpiesne čítalo na Veľkú noc – v najvýznamnejší sviatok Izraela. To je svedectvom o duchovnej hodnote posolstva tejto knihy. Čítať ju iba ako zbierku svetských zamilovaných básní či piesní by znamenalo Veľpieseň vôbec nepochopiť. Poznáme Beethovenovu Ódu na radosť: <https://www.youtube.com/watch?v=IPGZLyXwuh0> **Veľpieseň nepochybne je Ódou na lásku. – Tú lásku, ktorá je Božím darom a má prenikať celú bytosť človeka. Ved' Pán Boh sa k nám v Ježišovi plne – cele sklonil a tak Veľpieseň, ktorá ospevuje čistú, vrúcnu a celostnú lásku ženicha a nevesty môže slúžiť ako podobenstvo vzťahu cirkvi ako nevesty k ženichovi Pánovi Ježišovi Kristom (por. Ef 5, 25 – 27 a 31 – 32; Mk 2, 19). Je aj podobenstvom vzťahu veriaceho človeka k svojmu Pánovi.**

Veľpieseň líči ako milý prichádza za svojou milou, resp. ženich k svojej nádejnej neveste.

Hlbokou duchovnou dimenziou Veľpiesne je, že zobrazuje nielen lásku medzi mužom a ženou – lásku, ktorá je nádhernou myšlienkou Stvoriteľa – ale znázorňuje aj čosi zo

Stvoriteľovej lásky k nám ľuďom. Veď v čistej láske medzi mužom a ženou sa odzrkadľuje láska Boha k človeku.

Ak sa pozorne započúvame, zistíme, že **verše, ktoré nám zazneli ako kázňový text**, sú nielenže lúboštnou piesňou, ale – môžeme povedať: **adventnou piesňou. Piesňou o Božom prichádzaní k nám ľuďom, o Božom vyznaní lásky k nám.** Z textu môžeme započúť **3 dôrazy**.

1) BOH PRICHÁDZA

Z pohľadu milej: „*Ajhľa, to on prichádza. Vystupuje na vrchy, poskakuje po pahorkoch. Môj milý podobný je gazele alebo mladému jeleňovi.*“

Vskutku, takto k nám prichádza Boh, tak k nám prišiel Pán Ježiš Kristus. **Nie so žalospevom, nie ako ktosi, kto sa iba malátne vlečie**, lebo ide proti svojej vôli a musí vykonať to, čo ho neteší. **Neprichádza ani za tónov bojového pochodu**, ako vojvodca s vojskom chcejúci si nás podrobiť. Nie, **Pán Ježiš k nám prišiel s piesňou lásky na perách**. Ako zamilovaný mladý muž, či ako gazela alebo mladý jeleň poskakujúci po pahorkoch. Zmysel týchto obrazov je, že **ako sa milý v ceste za svojou nevestou prenáša cez vrchy a pahorky, tak ani Kristova láska k nám nepozná prekážok**.

Kristus k nám prišiel so srdcom plným lásky a radosti, aby nás vykúpil. Pavel Gerhardt to výstižne vyspieval (ES č. 6, 4): „*Z čirej lásky, ľútosti k človeku hriešnemu, zostúpil si*

z výsosti na spásu každému, svet z hriechov a úzkosti vykúpiť si prišiel, aby v pekla priepasti z nás nikto neúpel.“

2) BOH VIDÍ

Milá hovorí: „*Ajhľa, tu stojí za naším múrom, pozerá cez okno, nazerá cez mreže.*“

Milý prišiel k domu, kde u svojej rodiny býva jeho milá a díva sa cez okno. V biblických dobách ešte neboli na domoch okná zo skla. Okenné otvory boli často opatrené drevenou mrežou. Milý pristupuje k okennej mreži a dúfa, že za ňou uvidí svoju milú. A skutočne: nazerajúc cez mreže ju vidí v pološere sedieť a teší sa z toho, že si ho aj ona všimne.

Tak, ako tu čítame o milom, v Biblii počujeme neraz o tom, že Boh nás vidí. Vidí všetko. A niekedy na nás Pán hľadá aj s hnevom (Mk 3, 5). **Je však najradšej, keď sa z nás môže tešiť, dívať sa na nás láskyplne**. Keď sa Sárarina služobná dievka Hagar ocitla v ťažkostiach a okúsila Božiu pomoc, povedala Bohu: „*Ty si Boh, ktorý ma vidí*“ (1M 16, 13). Keď Mária v požehnanom stave očakávala Ježiša, riekla o Bohu: „*Zhliadol na poníženie svojej služobnice*“ (L 1, 48). Ježiš, ktorého Mária priviedla na svet, sa počas svojho pôsobenia na zemi díval s láskou na ľudí pomáhal im.

Keď si nie sme istí Božou blízkosťou, pomyslime na Pána Ježiša – na to, že na nás hľadá svojim láskyplným pohľadom, na to, že On prišiel, aby nás vykúpil.

3) BOH HOVORÍ

Z Veľpiesne počujeme ako milý prišiel, nazerá cez okno, vidí svoju milú sedieť v izbe a hovorí jej: „**Vstaň, moja milovaná, kráska moja, a pod! Ved' hľa, zima sa pominula, dážď prestal, odtiahol. Kvety sa zjavujú na zemi, priblížil sa čas spevu a hlas hrdličky počuť v našom kraji. Figovník už sfarbil svoje mladé plody a kvitnúci vinič rozdáva vôňu. Vstaň, moja milovaná, kráska moja, a pod!**“

Milý sa uchádza o svoju priateľku. Chce, aby bola s ním, aby spolu vychutnávali nádheru jari. Chce, aby sa stala jeho nevestou, aby pri ňom bola navždy.

Takto sa o nás ľudí uchádza Pán Boh. Vyznáva nám svoju lásku, spieva nám úbožnú pieseň.

Boh sa uchádza o nás – ľudí, ktorí Ho znova a znova sklamárame. Navzdory tomu Pán chce mať spoločenstvo

s nami, preto sa nám prihovára: **Vstaň, moja milovaná nevesta, pod' ku mne!** Pán Ježiš to formuloval slovami: „**Nasleduj ma! Staň sa mojím učeníkom Drž sa ma – zachovávaj moje slovo!**“ Pán nám to hovorí cez zvesť Biblie, prihovára sa nám v kázni a biblickom vyučovaní. Vo svojej svätej Večeri nám hovorí: „**Pod'te, všetko je pripravené!**“

Keď sa neuzavrieme pred týmto volaním, budeme s Pánom zažívať jar Božej lásky. A keď Mu zostaneme verní, potom zažijeme aj leto večnej blaženosti, krásnej Božej blízkosti v sláve neba – v nezrušiteľnom Božom kráľovstve, vo večnosti.

Boh prichádza, Boh vidí, Boh hovorí – to je obsahom Božej Ódy na lásku. Je to úbožná pieseň milej, ktorá hovorí o svojom priateľovi. Je to aj **Božia úbožná pieseň ľuďom**. Zároveň pieseň, ktorú Pán vložil a nanovo vkladá do úst ľudí: prorokov, apoštolov; **pieseň, ktorú z plnosti srdca spievajú povedomé Božie deti**.

Tento „Love Song“ je aj **piesňou túžby**: Milý túžobne čaká svoju milú a predstavuje si aké krásne bude, keď konečne príde, keď ju uzrie a prihovorí sa jej.

Pán Boh túži po nás a túžba človeka po Bohu, ktorú Pán do nás vložil, je silnejšia, ako túžobné očakávanie jari a leta v tuhej zime. **Mnohí si nie sú vedomí, že Boh im „aj večnosť dal do srdca“** (Kaz 3, 11b). **Nechápu, prečo nič nemôže zaplniť vnútornú prázdnotu**. Nuž, práve preto, lebo sme stvorení pre spoločenstvo s Bohom. Cirkevný otec Augustín pravdivo vyznal: „**Lebo si nás stvoril pre seba a nepokojné je naše srdce, kým nespočinie v Tebe.**“

Milí bratia a milé sestry, **nenechajme túžobnú lásku po našom Bohu a Spasiteľovi ochladnúť!** Ak sa tak stalo, dovoľme, aby v nás bola vždy nanovo rozduchaná hlasom nebeského ženícha! Nech nám Jeho hlas nezovšednie a radostnú, túžobnú lásku nenahradí len zvyk či mrzutá povinnosť. **Na Božiu úbožnú pieseň odpovedajme naším vyznaním:** „*Vitaj, môj Pane, z neba, s túžbou čakám na Teba, príd' aj ku mne, vzácny Host', môjmu srdcu na radosť. Vstúp do neho ako Kráľ, by som sa Ti chrámom stal, priprav*

ho a očisti, nech je príbytkom čistým.“ (ES č. 10, 3 – 4)
Amen.

Prameň: Josef Sládek: Píseň Šalamounova (v: **Hovory s Biblií**, sborník statí osmnácti autorů, uspořádal Miloš Šourek, vydala Synodní rada ČCE prostřednictvím vydavatelství Kalich v Evangelickém nakladatelství, Praha 1991) a s použitím myšlienok M. Kriesera:
[Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár](#)